

Telefon št. 3040.

VOJNI INVALIDI

GLASILO UDR. VOJNIH INVALIDOV KRALJEVINE JUGOSLAVIJE
OBLASTNEGA ODBORA V LJUBLJANI

List izhaja vsakega 25.
v mesecu. Posamez-
na številka 1 Din. —
Naročnina mesečno
1 Din. Rokopisane
vračajo Nefrankira-
na pisma se ne spre-
jemajo. — Uredni-
štvo in upravništvo
v Ljubljani. — Št.
Peterske vojašnica.
Telefon št. 3040

Važno opozorilo članstvu in organizacijam.

Z novim letom se pripravljata tudi za Udruženje vojnih invalidov nova pre-
osnova. Dolgo dobo nismo imeli povsod samostojnega vodstva, nekatere orga-
nizacije so močno ali pa popolnoma opešale paralelno z našim vprašanjem
vred.

V naši centrali, to je pri Središnjem odboru je bil komisariat, slišali in
čitali smo različna natančevanja, zato nas mora navdajati iskrena želja, da se
je to stanje, ali pa se bo v doglednem času razčistilo. S tem bo postalo naše
udruženje zopet ugleden važen faktor v javnosti in čisto izraziti predstavnik
vojnih žrtev.

Na podlagi odredbe g. ministra socialne politike in narodnega zdravja so
sklicani

občni zbori Krajevnih in Oblastnih organizacij.

Od zdolaj gori naj si naše vojne žrtve preustrojijo udruženje in izvolijo
nove uprave in delegate, ki bodo tvorili v Beogradu

Izredni invalidski kongres dne 28. februarja 1932.

Doba kakor vidite, je kratka, pa je prav tako. Nas v dravski banovini to
ne bo nič oviralo ker imamo še vedno disciplinirano, polnoštevilno in trdno
organizacijo. Ker je naše članstvo kljub zelo slabemu položaju, velikim re-
dukcijam in izgubi pravic vedno zvesto svoji organizaciji, bo tudi polnošte-
vilno in z zavednostjo posetilo Krajevne občne zборе. Kajti naši invalidi, vdove
in sirote se dobro zavedajo, da zamore le močna, disciplinirana, složna in
intenzivno delujoča organizacija zboljšati položaj in pomagati. Zato se vsi v
prvi vrsti zatekamo k njej iz potrebe in zavednosti.

Krajevni občni zbori se bodo morali po naročilu ministrstva socialne poli-
tike in narodnega zdravja ter okrožnice g. komisarja izvršiti do konca decem-
bra t. l. Ker pa po prejemu naročila niti pol meseca nimamo časa, je to teh-
nično nemogoče. Ker mora izvršiti Oblastno udruženje svoj občni zbor do
konca januarja 1932, je Oblastni odbor naročil izvršiti vse redne

krajevne občne zборе do 17. jan. 1932.

Pazite torej člani in članice!

Krajevni odbori razpisujejo svoje občne zборе za čas med 1. in 17. janu-
arjem 1932. Objavljeni bodo po možnosti pri občinah, v cerkvah in tudi potom
posameznih vabil. Kolikor pa je do izida lista »Vojni invalidi« razpisanih, ob-
javljamo njih vršitev tudi v tej številki.

Vsak član ali članica naj pazi, za kdaj bo njegov Krajevni odbor raz-
pisal občni zbor, za kateri čas in na katerem kraju? Vpraša naj bližnje tova-
riše in tovarišice in potem sam obvesti tudi druge. Važno je, da

pridete vsi na občne zборе svojih organizacij.

Z močno, disciplinirano in reorganizirano organizacijo bomo dosegli

zboljšanje našega vprašanja

ne pa posamezno, ker se osebna mnenja in predlogi navadno nikdar ne upo-
števajo.

Današnji položaj vojnih žrtev je res slab, če pomislimo koliko naših pre-
potrebni tovarišev in tovarišic je skoro ob vse pravice. Kakor pošiljamo ne-
broj prošenj in pritožb proti našim rešitvam, tako bomo na novo reorganizirani
in potom izvršeni zborovani soglašujoči podali naše skupne pritožbe na me-
rodajna mesta.

Mogoče ni daleč, da bomo dosegli zopet spremembe v našem vprašanju,
to je kolikor mogoče za nas zboljšanje

invalidski zakon.

To so naše enotne želje in prva skrb našega udruženja. Ako so naši člani
in članice samo s to zavednostjo zvesti organizaciji, ne pa le radi osebnih pod-
por in koristi, ne bo nikdo ostal doma kadar gre za skupno stvar.

Tako bomo častno, ponosno in točno izvršili naše bodoče občne zборе
kljub kratkemu roku.

Na občne zборе prinesite vsi članske knjižice, poravnajte pa prej vso čla-
narino.

Nihče ne sme pozabiti na naročnino za

„Vojnega Invalida“,

kajti to je naše javno glasilo kjer izražamo svoje želje. V prvi vrsti ga mora
čitati vsak član in članica in ga podpirati.

Ponovno apeliramo pazite na občne zборе!

Oblastni občni zbor, ki ga tvorijo delegati Krajevnih organizacij bo v ne-
deljo dne 31. januarja 1932 v Mariboru.

Kongres delegatov celokupnega udruženja iz cele države pa je sklican za

28. februarja v Beogradu.

Vsak član ali članica naj pazljivo prečita ta apel in ga pokaže drugim, ker
ni časa in veliko možnosti za vabila.

Za udruženje in naše vprašanje naj torej vsak stori svojo dolžnost.

Prihodnja številka »Vojnega invalida« izide že sredi januarja 1932 radi po-
ročil za oblastni občni zbor.

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN
SREČNO NOVO LETO VSEM
ČITATELJEM IN ČLANSTVU
ŽELI

OBLASTNI ODBOR

SREČEN BOŽIČ IN NOVO LETO
VSEM SVOJIM ČLANOM IN
ČLANICAM ŽELI

ZADRUGA »VZAJEMNA
POMOČ R. Z. Z. O. Z.«
V LJUBLJANI.

Ob koncu leta

Božič in Novo leto. Prišla sta zopet
kar naenkrat med vsakdanjimi mislimi
in skrbmi, ko mnogo naših trpinov živi
v večni borbi za obstanek od danes do
jutri. Zanje je celo življenje samo velik
delavnik; za praznik ni misli niti sred-
stev, ni razvedrila. Telesno zrušeni, du-
ševno potrti, brez prave eksistence ča-
kajo samo odrešenja. Vojska jim je vzela
zdravje in zmožnosti, tekmovati v
življenjski borbi in nihče jih ne nado-
mesti. Božični klic »Mir ljudem na zem-
lji« jim ostaja le želja, kajti miru ne naj-
dejo v srcu, ne v duši. Bolna je duša
v holnem telesu, a zdrava je le v zdra-
vem telesu.

Mnogi invalidi se čutijo v svojem
življenju kot izmeček iz človeške druž-
be in da so enaki z drugimi samo še v
večnosti. Ljudje si pripravijo doma ve-
sel Božič, poln svete nemotene, zado-
voljne idile, a mnogo invalidov, vdov
in sirot samo vsled nesrečne vojske ni-
ma niti stanovanja, ne jela in ne pošte-
ne obleke, ker ne morejo delati in za-
služiti.

Nešteto otrok se veseli ob božičnih
drevescih lepih daril, a mnogo vojnih
sirot praznih rok, mater-vdov, ki ne
morejo prinesiti niti večerje. V mrzlih,
zatemnelih izbah vlada praznота —
očeta ni, ki bi zaslužil, prinesel in raz-
delil.

Tak je že 14. Božič in tako mine-
vajo drug za drugim. Za njim pride
Novo leto, nove želje, nova uresničenja
za ljudi, ki imajo »Mir na zemlji«. A
kdor ga nima, nima idealov, ne prazno-
vanja, on je potrt.

Ob Novem letu se moramo spomi-
njati vedno samo ene resnice, to je med
letom umrlih vojnih žrtev. Dan za dnem
se vrstijo, vrste se močno krčijo, svetu
so odslužili, skrb se manjša.

Leto 1932! Ali bo drugačno, ali bo
tudi tem žrtvam kaj prineslo? Mogoče
bo srečnejše, tako v tem trpljenju upa-
mo, ker upanja nam beda vendar ni še
vzela.

Zelimo boljše rešitve vprašanja voj-
nih žrtev, ki naj bo novoletno darilo
teh trpečih vojnih žrtev.

Naš ponovni klic

Kolikor bolj se približujemo končni
prevedbi na nov invalidski zakon, tem
slabši položaj se kaže med vojnimi
žrtvami.

Invalidi so radi malenkostnih, pre-
stanih sodnih kazni še enkrat kazno-
vani, ker njim ni ničesar več priznane-
ga, celo pravico zdravljenja in ortope-
diranja so izgubili. Drugi so zopet vsled
davčne podlage izgubili invalidnino, a
vendar je njihov gmotni položaj zelo
slab. Celo taki, ki so brez vskega last-
nega imetja ali zaslužka, so izgubili po-
trebno podporo, čeprav žive brez vsa-
kih pravic, iz usmiljenja pri očetu, ma-
teri ali celo pri bratu ali sestri. Zopet
drugi so bolniki in ne vedo, kako in
kdaj se jim je pojavila bolezen v vojski,
čeprav so bili v mrazu na mokroti pod
milim nebom v velikih mukah in napo-
rih; pa niso bili ranjeni, temveč so na
drug način zboleli.

In zopet eni ne morejo dobiti pravih
dokazov o svoji poškodbi, ker jim niso
dali dokumentov; prič med neznanci in
tujci po raznih državah pa tudi ne po-
znajo.

Ravno tako so močno prizadete dru-
žine padlih. Oni ne vedo podatkov o
pokojnih v vojni, ker niso bili z njimi
tam. Ne vedo, kako so bili v bolnicah
umrli, ranjeni ali bolni.

Tudi je živeča družina popolnoma
nedolžna, ako je bil slučajno pokojni
invalid kaznovan, pa mora posledice
njegove kazni trpeti žena ali otroci.

Vse take zadeve najdemo danes v
invalidskem vprašanju.

In tako izgubljajo drug za drugim
svoje najpotrebnejše pravice.

Veliko število invalidov, vdov in si-
rot brez sredstev in pomoči je na ta
način reduciranih.

Te vrste pritiskajo na organizacijo,
ki sama vidi njih obupno stanje, da naj
jih zaščiti. To stanje kliče obupno po
spremembi invalidske zaščite.

Vse smo že obrazložili in dokazali,
obrnili smo se na različna visoka me-

sta z upravičenimi željami, da bi se in-
validsko vprašanje popravilo. Apelirali
smo že tudi na naše narodne poslance,
ki izražajo v parlamentu potrebe in
težnje naroda.

Zato jih ob vsaki priliki, pa tudi se-
daj ob novem letu ponovno spominja-
mo na vprašanje vojnih žrtev.

Pripravlja se invalidski kongres, zo-
pet bodo naši delegati iz vseh strani
širne države skupaj. Prinesli in zdru-
žili bodo vse te upravičene zahteve
vojnih žrtev iz vseh krajev, kjer je tako
ali mogoče še slabše.

Mogoče se z ozirom na kongres res-
no misli vzeti ponovno v pretres in-
validsko vprašanje, ki je nujno in potreb-
no. — Naša upravičena želja je in ob
enem naš apel, da bi kmalu dosegli, na
kar tako težko in v trpljenju čakamo.

Občni zbori se vrše:

Dne 1. januarja 1932 v Ptuj ob 9.
uri v gostilni pri Pošti.

Dne 3. januarja 1932:

v Selcih nad Škofjo Loko ob 10. uri
v Krekovem domu, v Krškem ob 10.
uri v Sokolski dvorani, v Prevaljah ob
9. uri v dvorani Kristana v Farni vasi
pri Prevaljah. Dne 3. ali 6. januarja
1932. (članstvo naj pazi na poziv Kra-
jevnega odbora, čas in kraj še ni spo-
ročen).

Dne 6. januarja 1932 v Celju ob
9. uri v mali dvorani Narodnega doma.

Dne 10. januarja 1932 v Kočevju ob
11. uri v gostilni »Erker«.

Dne 17. januarja 1932 v Slovenjgrad-
cu ob 9. uri v gostilni Debeljak in v
Velikih Laščah ob pol 10. uri v gostilni
Vatikan.

Opozorilo: Članstvo naj pride polno-
številno in poprej poravnano članarino in
naročnino za list. Krajevne odbore pa
opozarjamo, da naj takoj razpišejo ob-
čne zборе in jih javijo Oblastnemu od-
boru.

Debata o nekaterih aktualnih vprašanjih

Vzemimo zopet nekaj zadev, da opozorimo nanje naše čitatelje, ki jim je gotovo vsako pojasnilo dobro došlo. Na drugi strani pa hočemo, da naj bi bila naša kritika opomin za preureditev raznih vprašanih, zato jih objavljamo.

Pred kratkim je bilo čitati, da bodo baje odslej trafikanti prosti davka od prodaje monopolskih predmetov. Tako se je poročalo po listih, da bo določil nov zakon o monopolu. Na ta način bodo trafikanti, ako ne bodo imeli več nad 120 Din letnih neposrednih davkov, prejeli invalidnino ter eventualne družinske doklade. Ta nova odredba, ko se bo uresničila, bo čisto pravična. Iz naših občnih zborov smo poslali že več resolucij v tem smislu in tudi Društvo trafikantov se je zelo potegovalo za dosego tega.

Vzemimo v obče kako neenakomerno zadeva davčni cenzus vojne žrtve po stanovih.

Državni vojaški in civilni upokojenci, invalidi ali vdove so si na primer priborili to, da se pokojnina ali invalidnina, ki jo prejema iz državnice, bodisi samoupravne blagajne ne vpoštevajo poleg davka, ki ga kdo od njih plačuje od samostojnega imetja ali premoženja. To je popolnoma prav, vendar pa bi moral zakon neko razmerje imeti še za druge. Primerjajmo dninarja, ki je plačan tedensko ali uslužbenca z mesečno plačo s samostojnim obrtnikom. Za dninarja ali onega z mesečno plačo ne velja cenzus, pač pa višina plače v smislu invalidskega zakona. Za samostojnega obrtnika pa velja le cenzus, ne pa višina njegovega zaslužka.

Mnogokrat samostojni obrtnik ne zasluži toliko kot dninar ali uslužbenec. Imamo dosti slučajev. Na primer imamo obrtnike na kmetih, ki zaslužijo prav malenkost, posebno pa še, če so težji invalidi. Dosti je obrtnikov, ki pozimi skoro nič ne delajo in so le sezonski obrtniki.

Davek od koncesije pa je vseeno predpisan, ako dela ali ne. Poleg tega je treba računati izdatke od obrta n. pr. lokale, orodje, bolniško zavarovanje itd.

Trafikanti so v tem oziru upoštevani kakor obrtniki. Ako bodo sedaj oproščeni davščin od prodaje monopola, bo zanj glede invalidnina vendar zboljšano, glede obrtnikov pa bo ostalo pri sedanjem razmerju.

Davčni cenzus, kakor smo že večkrat razlagali, ni vselej pravo merilo za siromašnost.

Navedli smo že veliko slučajev, n. pr. invalida, ki kupi posestvo iz samega izposojenega denarja, tako da pravzaprav ni njegovo; ali pa ima popolnoma obremenjeno posestvo.

Slično je glede obrtnika, ako ima obrt zvezano z velikimi izdatki.

Siromašnost se torej more pravilno meriti le po čistem dotosu ali zaslužku,

ne pa po davku, kajti davek se plačuje tudi po stalnem predpisu, n. pr. od zemljišča. Tudi od obrtne koncesije se plačuje davek, ako se ista izvršuje ali ne.

Za pravilno ureditev te podlage bi bilo treba najti drugačno merilo.

Sedaj ob novem letu se zopet podaljšuje železniške legitimacije. To smo že večkrat natančno pojasnili, kdo ima pravico do polovičnih voženj in kdo ne, pa iz povpraševanj in dopisov razvidimo, da nekaterim še vedno ni jasno.

Pravico imajo samo oni invalidi, ki so po novem zakonu priznani, to je, da imajo že nova rešenja invalidskih sodišč, ali pa imajo potrdilo, da dobivajo do rešitve po starem. V nekaterih slučajih pa se pokojnina kljub temu, da so

jo že prejeli naprej, odkar je nov inv. zakon, naenkrat ustavi po nalogu inv. sodišča. V takih slučajih je smatrati, da so pozvedbe pred novo rešitvijo dožnale, da bodo dotični odbiti. Zato jim tudi železniške legitimacije več ne pristojajo.

Pač pa dobe železniške legitimacije vsi oni, ki jim invalidnina (pokojnina) ni priznana, ker niso siromašni. Dotični morejo poleg legitimacij poslati oveljavljene prepise rešenj.

Do žel. legitimacij nimajo pravice tudi invalidi-bolniki, čeprav obdržijo še nadalje pravico zdravljenja. Sicer je res, da je s potrebo zdravljenja združena tudi brezplačna vožnja in da je zanj potrebno izkazati z železniško legitimacijo, toda invalidski zakon pravi, da obdržijo bolniki-invalidi le pravico brezplačnega zdravljenja, ne pa tudi vožnje. Vožnje morajo tedaj plačati sami.

Vprašanja in odgovori

Vprašanje: Sem 70% vojni invalid brez desne roke, za delo nesposoben. Sedaj sem reduciran po §§ 98 in 99 inv. zakona. Pritožil sem se na višje invalidsko sodišče, pa še nimam rešitve.

Preživljam se že od leta 1912 sam, ker od posestva nimam ničesar.

Prosil sem že večkrat za kako službo pri raznih oblastih, pa nisem nikjer nič dosegel. Povsod so mi odgovorili, da je bilo mesto podeljeno drugemu, zdravemu prosilcu. Prosil sem osebno pri Oblastnem odboru v Ljubljani, da naj posreduje glede službe, toda to niso storili.

Kaj naj storim? Pokojnina nimam, službe nimam, oče mi ne da nič, beračiti je prepovedano, krasti se ne sme, toraj moram od siromašnosti poginiti.

Vprašam, ali sem to zaslužil?

Samec Karl, Škofjavska pri Celju.

Pojasnilo. Gotovo ste čitali v zadnjih naših številkah razlago, da je stališče z ozirom na § 98 inv. zakona popolnoma napačno. Ta paragraf je bil popolnoma spremenjen z dodatnim invalidskim zakonom, na kar se navadno ne sklicujejo. Če se vzame to edino veljavno določbo v poštev, potem zadržnega ali družinskega davka ne morejo vpoštevati v celotnem obsegu, pač pa po družinskih članih. Ako se že od leta 1912 samostojno preživljate, ne pa doma pri očetu, je bilo to vsekakor že pred onesposobljenjem in ne prihaja za druga sploh v poštev niti prej, niti sedaj. Ako niste priziva dobro utemeljeni, v tem smislu, ga lahko naknadno, sicer pa bo itak še mogoče obnoviti postopanje.

Za službe nam je znano, da ste prosili. Res je, da se invalida povsod otrsajo in je bila to že večkrat tudi naša javna graja. Ni pa res, da Oblastni odbor ni za vas posredoval. Akti so na razpolago.

Ker je danes učenje za invalide sploh ukinjeno tako, da se vam ni mogoče več izobraziti za kak samostojni obrtni poklic, je vsekakor umestno, da vas oblast vpoštevata za neke vrste javno službo. V tem oziru vas bomo vedno trdno podpirali. Na podlagi zadnje ankete smo itak sklenili zbirati po Krajevnih odborih slučaje za zaposlovanje. Zato bomo akcijo za vas vodili potom Krajevnega in Oblastnega odbora.

Vprašanje: Prosim, da mi sporočite, kako dolgo bom moral še čakati, ker uverenje o pregledu imam že nad eno leto, rešenja pa ni od nikoder. Kakšne korake naj podvzamem, da bom vendar enkrat prišel do svojih pravic? Nujno sem potreben podpore, za svojo obrt sem nesposoben. Želim vam tudi vesele Božične praznike.

Odgovor: Vaš akt je gotovo v pozvedbah in še ni goden za rešenje. Ker ustmeno ne moremo izposlovati, hitrega rešenja, pač pa lahko vaše stajanje obrazložite v posebni vlogi na invalidsko sodišče dravske divizijske oblasti v Ljubljani in zaprosite, da se rešitev pospeši. Ako bo dovolj utemeljen vzrok, bodo gotovo vzeli predmet pred vrstnim redom v roke. Za voščilo se zahvaljujemo in tudi mi voščimo vesele Novo leto!

Oblastni odbor Udruženja vojnih invalidov za dravsko banovino v Ljubljani sklicuje

REDNI OBČNI ZBOR

v nedeljo 31. januarja 1932 ob 9. uri v Mariboru.

Podrobnejše obvestilo, kakor tudi poročilo o delovanju z bilanco in proračunom sledi v prihodnji števi. »Vojni invalidi«.

Občni zbor tovariške Zveze bojevnikov

Letošnji občni zbor Zveze bojevnikov se je vršil dne 8. decembra 1931 v dvorani hotela Miklič v Ljubljani. Zastopanih je bilo 12 skupin s 60 delegati, nekatere obstoječe skupine pa so se opravičile. Prvi podpredsednik tovariš Matičič Ivan je vodil občni zbor, ker je predsednik, g. general Maister radi bolezni zadržan. Najprvo je bila navdušeno sprejeta in odposlana vdanostna brzojavka Nj. Vel. kralju. Zborovalci pa so tudi brzojavno pozdravili svojega predsednika, g. generala Maistra.

Odbor je podal zanimivo poročilo o letošnjem delovanju. Pred vsem se je Zveza močno preuredila in utrdila na podlagi lani sprejetih novih pravil. Nastalo je že zelo število čisto novih in starih poživljenih podružnic, ki se sedaj nazivljajo skupine. Pričakovati pa je še velike ustanovitve, ker je centralni odbor dal veliko pobudo za organizacijo in napredek. Zvezin namen je moralno in materijelno boljšati razmere med bivšimi bojevniki in si je zato predvidel obširni delokrog z različnimi novimi vprašanji, poleg tega pa tudi svoj bodoči društveni proračun, ki je bil na občnem zboru ugotovljen in sprejet. Med bivšimi bojevniki se smatra tudi za glavno podpirati vojne žrtve invalide, vdove in sirote. Delegati so poročali, kako lepo se posamezne skupine na novo razvijajo in v čem delujejo, da imajo člani interes za delo. Skupine so pričele intenzivno zbirati podpirne sklade, podvzemajo karitativno gospodarsko in izobraževalno delo, centralni odbor pa tudi ustanove za obnemogle, postarane in obubožane. Članarina je ostala ista, skupine pa plačujejo po 3 Din letno od člana centralnemu odboru, od novih članov pa tudi 20% ustanovnine.

Začrtan je bil tudi bodoči delokrog Zveze in sicer, da bo v vsakem oziru štutila svoje člane in družine padlih borcev, siromašne podpirala, delovala za mir med narodi in skrbela za rojake v inozemstvu. Tudi bo vsako leto 11. novembra skušala uvesti pri nas dan premira in sicer, da bo 2 minutni molk ob 11. uri dopoldne med delom, v spomin na žrtve svetovne vojne.

Svoj glavni tabor bo imela Zveza tudi prihodnje poletje na Brezjah.

V zadnjem času je pričelo izhajati Zvezino glasilo »Bojevnik«, ki ga bo izdajal posebni konzorcij. Vsaka skupina mora prispevati za tiskovni sklad po 1 Din od člana. Glede »Bojevnika« je vprašanje, ako bi se združil z listom »Vojni invalidi«. Odbor je dobil pooblastilo, da sklene po svoji uvidevnosti.

Občni zbor je izvolil sledeči odbor: predsednik g. general Maister Rudolf, za I. podpredsednika Matičič Ivan, za II. podpredsednika Bonač Franc, za odbornike pa: Marinko Ivan, Pirc Jože, Rigler Alojz, Rozina Ivan, Sturm Rado, Turel Slavko in Wagner Rudolf.

S pesmijo »Oj Doberdob« je bilo potem zborovanje zaključeno.

LISTEK

Nekaj pripovedk iz svetovne vojne

I.

Vitezki nasprotniki.

V angleških listih je bilo čitati lep dogodek iz fronte. Za lep vzgled, da so se vršili boji med nasprotniki včasih zelo vitezko, služi slučaj iz belgijske fronte. Nemške čete so se morale vsled močnega angleškega napada umakniti iz pozicij. Pri umiku so vzeli s seboj ranjence, vendar pa so enega pozabili. Ko je neki nemški vojak to videl, je skočil iz jarka, da bi šel po zapuščenega tovariša. Naenkrat pa ga je zadela sovražna krogla in se je zgrudil mrtev. Angleški oficir pa je vsled tega zaukazal na mah ustaviti ogenj in je šel sam po nemškega ranjenca. Sedaj pa zadene tega plemenitega angleškega oficirja nemška krogla in ga težko rani. Tedaj pa so zopet Nemci pokazali obzir, ker so videli plemenitost angleškega oficirja in so ustavili ogenj. Angleški oficir se

je ranjen pripeljal do nemškega ranjenega vojaka in ga kljub svoji ranitvi prinesel pred nemške vrste. Tu ga je sprejel nemški oficir s svojimi vojaki in so mu izkazali predpisano vojaško čast. Angleški oficir se je nato nemoteno vrnil nazaj k svojim vojakom. Vendar pa je pozneje podlegel težkim poškodbam.

II.

Delavec in črnovojnik.

V Belgiji je stražil nemški vojak most in je po nesreči skoro padel v vodo. To je zapazil belgijski delavec. Veselje je bilo videti velikega nasprotnika in sovražnika toniti. Toda ne, po kratkem premisleku je skočil delavec za sovražnim vojakom v vodo, da bi ga rešil. Ni ga bilo mogoče in oba sta utonila. Vojak in delavec sta zapustila ženi in kopico otrok.

III.

Zadnji požirek.

»Notre Petite Feuille« Rtvaz pripoveduje o umirajočem nemškem vojaku, ki je klical k sebi dva ranjena francoska tovariša, da bi vzela njegovo čutaro, iz katere je napravil požirek, potem pa je pijačo podal njima.

IV.

Na ladji.

Na neki francoski ladji sta bila dva ujetnika, Nemška torpedovka je ladjo torpedirala tako, da se je potapljala. Ujetnika sta se že udala v usodo, da sta izgubljena. Francoski vojak, ki jih je stražil, pa je stekel po podoficirja, da jih bo osvobodil. S plavanjem sta se rešila, dočim je bil podoficir zaposlen še naprej z reševanjem žensk in otrok tako, da se ni mogel več rešiti in je utonil.

V.

Človekoljubnost radi otrok.

V bojih na francosko-nemški fronti so si nasprotniki dajali znamenja z rokami da naj prizanašajo drug drugemu radi otrok. Z rokami so kazali, kako majhne otroke imajo doma. Navadno so se izgubili raje drug drugemu s poti in si prizanašali.

VI.

Francoz dobil od Nemca križec.

Pred francosko fronto je ježal ranjeni nemški vojak. Neki francoski vojak se je splazil ponj, da bi ga rešil. Obe sovražni fronti sta to videvši ustavili ogenj. Nemški oficir je zapustil jarek, stopil k francoskemu vojaku in mu je

pripel železni križec. Na obeh straneh je vojaštvo pozdravilo ta čin z bravo-klici.

VII.

Nemški pesnik Stadler in njegov prevajalec, francoski pisatelj Péguy, sta si stala v fronti nasproti. Slučaj jima je prekrizal bližje srečanje. — Nemeec je vrgel v francosko pozicijo pismo, ki ga je začel z besedami: »Ljubi kolega in tovariš«. Naprej ni mogel pisati. Francoz pa mu je na isti način odgovoril: »Ljubi prijatelj, ne zastopim vas«. — Kmalu nato sta izgubila oba življenje v vojski.

VIII.

Edina ženska članica ameriške reprezentacije hiše proti vojni.

Dne 7. aprila 1917 se je odločevalo v ameriški beli hiši v Washingtonu o stališču Amerike napram svetovni vojni. Miss Rankin, edina ženska članica te hiše je pri glasovanju ostala sedeča s povešeno glavo. — Na drugi poziv je vstala in izjavila: »Ne morem glasovati za vojno!«. Od vseh strani so vstali člani in klicali: »Glasujte za!«. Toda miss Rankin je padla nazaj na sedež, ne da bi mogla priti do nadaljnjega izraza. Njen glas je bil zabeležen kot protiglas.

V spomin umrlemu tovarišu

Pred kakim mesecem dni je našega tovariša Božiča iz Ljubljane zadela bridka usoda. Poleg druge invalidnosti je imel še želodčno bolezen, ki je povzročila, da mu je nenadoma, ko je šel po ulici, počil želodec. Pripeljali so ga v ljubljansko bolnico, kjer so ga operirali in stanje se je zboljšalo tako, da je bil skoro za silo okreval. Počutil se je tako, da je hotel zapustiti bolnico kar je tudi storil kljub prigovarjanju, naj še ostane. Toda nezadostno zaceljena rana je ponovno počila in ni bilo več pomoči. Umrli je dne 4. decembra t. l.

Pokojni je bil družinski oče, zato je njegova usoda tem bolj za obžalovati. Poprej je bil v Državni protezni delavnici čevljar, toda zadela ga je lani redukcija. Pozneje je dobil službo dnevnika-čarja-sluge pri Kr. banski upravi.

Da je bil priljubljen, je pričal njegov pogreb, in sicer smo ga spremljali mnogoštevilni tovariši, in tovarišice pa tudi mnogo uslužbencev Kr. banske uprave ter drugega občinstva.

Na grobu pri Sv. Križu se je poslovil od njega v imenu Krajevnega odbora iz Ljubljane tov. Preša Franc s sledečim nagovorom:

Dragi tovariš in prijatelj!

Neizprosna je usoda, ki je terjala od nas tako dragocen davek. Smrt ne izbira in ti je v najlepši dobi pretrgala nit življenja.

Za vedno si zatisnil svoje blage oči in se preselil v večno življenje. Upam, da Ti bo usoda onkraj groba veliko bolj prijazna kakor Ti je bila na tem svetu. Prepričan si bil, da bo šele v grobu pod hladno rušo povoljno rešeno Tvoje težko invalidsko vprašanje.

V daljnih tirolskih gorah si pustil najdražje, kar si imel, svoje zdravje. O, kako nevhvaležna si včasih ti, domovina! Junakom, ki so te s svojim življenjem branili pred sovražnikom, kako skopo si mu rezala težko priborjeni kruh. Vse tvoje življenje je bil en sam boj za obstanek, v katerem si moral napeti vse moči, da si preživel sebe in

družino. Bil si nam zvest tovariš, dober prijatelj, kakor tudi pomočnik pri delu za korist svojih tovarišev. Težko Te bodo pogrešali Tvoji tovariši, težko bo preživela to bridko izgubo družina, toda smrt ne izbira, in mnogim vojnim žrtvam je dobrodošla učiteljica, ker le ona je edina, ki jih reši vsega gora in trpljenja.

Ko se pri odprtem grobu poslavljam od Tebe v imenu Krajevnega odbora UVI., Ti kličem: bodi Ti zemlja lažja, nego je bilo Tvoje življenje, ter nasvidenje!

Preša.

Pojasnila

Kljub temu da smo že večkrat pojasnili, vprašujejo posebno na občnih zbiorih invalidi še vedno, zakaj nimajo v rešenjih spoznanih draginjskih doklad za družinske člane, kakor je bilo poprej? Pravijo: Saj smo že davno prijaviли novorojenčke, pa še ni rešitve.

Drugi pa zopet: Saj imamo že nove rešitve, pa kljub temu še ni draginjskih doklad po novem?

Vsem takim bodi pojasnjeno, da se draginjske doklade ne priznavajo več v sklepih ali rešenjih temveč jih Finančna direkcija po tozadavni naredbi sama nakaže poleg invalidnine.

Praden pa se to izvrši, dobi vsak, kdor je upravičen po invalidskem zakonu in dotični naredbi do draginjskih doklad neko poló ali tiskovino z naslovom »Prijava«.

Dotično tiskovino je treba izpolniti pri občini in ona potrdi uradno, da je napovedano družinsko stanje resnično.

To, pa se bo po dotični naredbi o draginjskih dokladah vršilo vsakega pol leta tako, da bo pravilno potrjeno vedno novo stanje po eventualnih spremembah pri družinskih članih.

Torej vsak dotični, ki dobi tako prijavo, naj v lastnem interesu preskrbi hitro tozadavno izpolnitev in potrdilo pri občini ker drugače toliko časa ne more dobiti doklad.

Pojasnjujemo pa tudi, ker nekateri še danes ne vedo, da po novem invalidskem zakonu dobivajo draginjske doklade šele invalidi od 60% naprej, ne pa tudi 50% invalidi kakor po starem invalidskem zakonu.

Pri različnih prošnjah, ki jih vlagajo invalidi in vdove na različna mesta, opažamo še vedno nepopolnost glede dokumentov.

Ako se vloži prošnja Ministrstva socialne politike in narodnega zdravja, ali Kr. banski upravi ali kakemu drugemu državnemu uradu za kakoršnokoli pomoč ali posredovanje je treba vselej k vsaki prošnji v prvi vrsti priložiti:

a) dokaz, da je dotični zaščiten po novem invalidskem zakonu.

To se dokaže le z rešenjem višjega invalidskega suda iz Beograda, če pa tega še ni ali z rešenjem invalidskega suda v Ljubljani ali pa z uverenjem, ki ga je izdalo po novem zakonu okrajno sodišče, da prejema dotični še po 31. oktobru 1929 staro invalidnino.

Po večini niso dobili takih uverenj sami v roke, temveč jih je prejela uradno kar Finančna direkcija.

Dotični pa morajo dobiti od Dravske finančne direkcije potrdilo, da redno prejemajo naprej invalidnino. Ako gredo prošnje preko Oblastnega odbora udruženja invalidov, se lahko tudi istega zaprosi, da preskrbi od Drav. fin. direkcije tako potrdilo in ga priloži prošnji, potem pa jo vloži.

Odreзки poštnih čekov, katere nekateri prilagajo k prošnjam za dokaz zaščite, niso veljavni.

Vedno naj se prilagajo sodna rešenja k prošnjam le v sodno overovljenih prepisih in ne v originalu, ker se potem originali navadno ne vračajo, dotični pa so potem brez dokazov v rokah.

b) davčno potrdilo. Vedno k vsaki prošnji zahtevajo oblasti najnovejšo davčno potrdilo.

Ni torej dobro, če ima kdo po več mesecev ali let staro davčno potrdilo ter isto priloži k prošnji.

Torej še enkrat ponavljamo, prepis rešenja in davčno potrdilo je potrebno k vsaki prošnji na državno oblastvo.

Tudi za Protezno delavnico naj se priloži vedno prepis rešenja, vendar pa vsaj v takih slučajih ako se pri rešenju zgodi kaka sprememba, to je n. pr.: da je za uverenjem dospelo rešenje inv. sodišča iz Ljubljane ali ako je za tem rešenjem, dospelo rešenje iz višjega sodišča iz Beograda, ali pa ako je dospelo kako drugačno rešenje, da se kaj zmanjša, ali odvzame.

Davčnega potrdila za Protezno delavnico ni treba, ker proteze niso omejene na siromašnost.

Pač pa je treba priložiti tudi nadpregledni list v prepisu, ako se je izvršil nov pregled, sprememba diagnoze in procentov?

Rešenje in davčno potrdilo sta glavni prilogi, ki jih je treba povsod. Seveda je treba paziti nadalje radi prilog, kakršna je prošnja, to je za kar se prosi ali predlaga. Na primer za pomoč: izjavo občine o družinskem stanju ali ubožno spričevalo.

Za orodje, n. pr.: plug: da je dotični res kmet.

Za obrt: da je dotični res izučen in bil pomočnik.

Prošnje s samimi navedbami, brez dokazov pa niso zadostno, ker je treba vsako stvar dokazati in ne samo trditi.

Le ako kdo vlaga prošnjo za kako stvar, ki jo nudi ali izvrši samo Udruženje v lastnem delokrogu, to je posredovanje pri sodišču, za podporo, ki jo daje organizacija sama ali kako pojasnilo, takrat ni treba k prošnjam nobenih gori navedenih prilog.

Vendar pa mora vsaka prošnja priti preko Krajevnega odbora, da isti potrdi ako je dotični res član. Če pa pride direktno od člana, mora pa sam dokazati v njej, da je član (navesti je treba številko članske knjižice in do kdaj je plačana članarina).

To smo ponovno pojasnili, ker prošnje hodijo navadno zelo nepopolne. Celo Krajevni odbori ne pazijo na to.

Take prošnje potem stoje v evidenci, da se najprej izpopolnijo, ali pa jih oblasti zavračajo z naročilom, da naj se priloži to ali to!

Vse to pa povzroča mnogo dela in

Boris Rihteršič:

Božič 1916

Lani mi je prišel v roke dnevnik padlega vojaka, kopica umazanih listov, za silo sešitih s pisano vrstico. Nihče pred menoj ga ni še bral, niti si ni vzel toliko časa, da bi prelistal te zapiske, edinó, kar je za vojakom ostalo. Še nekaj drobcev prsti sem dobil med listi, prsti iz strelnih jarkov.

Naj bo ta košček za njegov spomin.

23. decembra 1916.

Večer je. Nebo rdi, Vasi gore. Sneg se leskeče, da slepi oči. Granate tulijo nad nami, zavijajo, kakor prestradani volkovi.

Ves dan je bilo mirno. Oboji so nas pustili pri miru. Rusi in naši v zaledju. Toliko, da so nam poslali menažo. Z lojem zabeljen krop in nekaj zelja vmes. Kruh je že tri dni star.

Kar motila nas je svečana tišina. Tvoja nam je bila. Preveč je podobna miru. Miru? Kakšen je? Lep? Saj več ne vem. Kakor v grobu se nam je zdelo. Ali so morda samo hladili topovske cevi. Zadnji čas jih bolj malokdaj.

Potem je pričelo spet udarjati. Zaživel smo. Občutek samoohrane nas je spet prevzel. Apatija, ki je bila prej v nas, je nevarna. Bolj kakor granate.

Nebo rdi. Jutri bo božični večer. Prešle je bil Oblak pri meni. Vesel obraz sem videl. Po štirinajstih dneh je bil prvi.

»Od doma so mi poslali za božič,« je povedal v eni sapi in mi molel zabojček pod nos. »Potic in toplega perila. In rokavice. Pred tremi dnevi je že prišlo, pa so pranci na etapi zadržali in pol požrli. Še perila so mi nekaj pokradli. In potica je suha, pa naj počaka še en dan, da bo za sveti večer.«

Sanjari, da bi napravil drevesce za božič. Da bi bilo kakor doma. Seveda, fant je še mlad. Še puh mu ne poganja pod nosom. Sedemnajst. Otrok. Pa je vendar pogumen.

Posebno minulo noč je bil junak. Bolevali smo se v jarkih. S podganami. Zaredile so se da še v spanju nisimo imeli miru pred njimi. Enemu so od-

grizle od mraza otrplo uho, pa še čutil ni. Štirinajst dni bolnišnice. Rekel je, da je bila krogla, in mu je doktor čestital, ker je imel srečo.

Zdaj menda ne bo več podgan. Lopatice za kopanje jarkov so vse krvave. Studijo se mi, kakor podgane s tistimi golimi repi.

Oblak je hotel v dnevnik stotnije napisati, da so padle na polju slave...

Slab dovtip, toda boljši nam ne pridejo na misel. Predobro se nam godi.

Popoldne smo preganjali uši. Ta boj je bil še naporejši. Za praznike se hočemo ocediti. Da bo vsaj nekaj iluzije.

Zvečer.

Oblak je bil spet pri meni. Na vsak način hoče drevesce. Naroča že teden dni onim, ki nosijo menažo, pa pravijo, da je predaleč v gozd. Zdaj ne ve, kaj bi.

Drugi se norčujejo. Premišlujejo, kaj bi obesili nanj. Zbirajo drobnjavo. Mayer, mlad Dunajčan, pravi da bi privezal na vejo nekaj ročnih granat in jih zažgal. Prasketale bi kakor tiste male svečke, ki krešejo iskre. Ali pa bi obesil tistih pet podgan, ki so se proti jutru od nekod priklatile in smo jih v mraku pobili. Ena je sedela na njegovem ležišču in v obraz se mu je zakadila; zato je tako žolčen nanje.

Toliko da ga Oblak ni oklofutal. On je edini še mlad.

Nam je mraz.

In najstrašnejše je, kadar pozabimo, da nad nami tulijo granate. Takrat kvantamo, da ubijamo v sebi človeka. Kakor tiste podgane smo. Da ni njih, bi padli drug po drugemu. Ubijamo, da bi sebe ubili.

Zadnjih mi je pravil Oblak:

»Napasti smo morali. Na nož. Tudi Rusi. Treščili smo skupaj pri žicah. Bil sem spredaj. Fant mojih let mi je prišel nasproti. Po očeh sem videl da je mojih let. Z nožem na puški. In ko sva si stala nasproti, mi je padla puška iz rok. V oči mi je zastrmel moj lastni obraz. Pod drugo čepico. Tudi njemu je moralo biti tako. Drugače bi me bil ubil. Pobegnila sva nazaj. Takrat sem spoznal, kako krvavo bedasto je vse.«

Tri dni ne bi bil smel dobiti menaže. Dajali smo mu jo skrivaj od svojega. Ker je edini še mlad.

Nam je mraz.

Jutri, pravi, gre po drevesce. Zjutraj, še v temi, da se do sedmih vrne. Če ne bodo preveč streljali.

24. decembra 1916.

Še štiri ni bila, ko sem se že zbudil. Naši za nami streljajo s težkimi. Rusi odgovarjajo. Nekaj v kotu se giblje. Oblak vstaja.

»Lezi nazaj!«

»Ne poslušaj me.«

»Tak leži!«

»Ne morem. Ne morem. Po drevesce grem.«

»Nikar ne nori. V ta pekel! Ne slišiš strojnica, ki že reglajo?«

»Pusti me!«

»Nikamor ne pojdeš!«

Zasmejal se mi je, da me je zgrabilo. Tako se je včeraj smejal stotniku. Tu se smemo. Oficirji imajo rešpekt pred nami. Vedo, da smo vohali smodnik.

Vstati hočem, pa se opotečem. Vse noge imam trde. Hodim kakor s protezami. Praden sem pri njem, je iz jarka.

»Oblak! Nazaj!«

Krogla se razleti na moji čeladi. Zašumi mi v glavi in me vrže nazaj. Opo-min! Ubogam.

V snegu vidim belo sled. Oblak. Mu-di se mu. Pred dnevom se mora vrniti. Izgine v megli.

Tesno mi je.

Uro nato pride poveljnik. Poročnik. Gališki žid. »Ob pol šestih je napad. Trije morajo naprej, da razrežejo žice.« Med njimi sem. Mene ima posebno rad ta poročnik.

Ovire so precej daleč. Pol ure plazenja po tleh. Oborožil nas je s škarjami in dva metalca ognja nam je dal s seboj. »Za vsak slučaj,« pravi in se smehlja. »Ubil bi ga. Ubil.«

Pozabil sem na nevarnost. V kremplje me zebe. Mislim na Oblaka. Zdaj bi se moral že skoraj vrniti. Gledam, toda še zmeraj je tam. In mraz.

Še deset metrov je do ovir. Pet minut. Dolgih minut. Krčevito stiskam v rokah škarje. Če so nastavljene mine, pojdemo v nebo. Za božič.

Nekaj me pretrese. Kakor zla slutnja. Čudno, kadar se je zgodilo kaj strašnega, zmeraj ta drget. Tesno mi je, zobje mi šklepetajo na glas, ko bi mogel bi kričal. Kričal pod nebo. Čez ovire.

Kam?

Čez ovire.

Čeprav je tema, me sneg slepi.

»Pst!«

Zlat jezik se plazi po tleh. Liže, lovi, kakor kameleonovo. Ruski žarometi. Psi čuvaji.

Tik za ovirami smo. Stisnemo se zanje. Mimo nas polzi jezik. Ne vidi nas. Slep je. Mi tudi.

Grem s pogledom za njim. Zdaj je šel na levo, na ravnino. Leze dalje, počasi, oprezujoče, lovi, išče, išče.

Moj bog!

Takrat sem se ga spomnil. Boga.

In Oblaka.

Napenjam oči. Da bi bil že v jarku. Da bi ga jezik zgrešil!

»Režimo žice!«

Mehanično se sklonim. Otrple roke mrzlično delajo. Brez vida. Oči so drugje. Za jezikom.

Stiskam pesti. Roka mi omahuje. Ne morem več.

Ne morem.

Uklet sem.

Ker vidim.

Zeleno smreko, ki se vleče po snegu, ki hiti proti jarku. Hiti, drvi. Na jeziku, ki žre! Žre!

Plamen pokoncu, zdrvim naprej, kar mi dajo moči. Opotekam se. Gledam nazaj. Smreka se maje, hiti proti jarku. Hiti, drvi. Na jeziku je. Na jeziku, ki žre! Žre!

Spotaknem se. Omahnem. Kje so topovi? Strojnice? Tam, tam! Slišim, kako reglajo, kako sope debela cev. Sapo lovi.

In potem, kako bi se odprl pekel. Zame? Ne, na levo gre. Vidim krvavo sled za njim. In smreko, ki hiti, drvi. Zemlja se odpira. Pod nebo gre. In smreka z njo in Oblakov obraz in sneg.

Napad! Napad!

Smrt.

konečno je kaka prošnja lahko zamujena ali prepoznana.

Pojasniti oziroma opozoriti hočemo še nekaj.

Dostikrat prihajajo invalidi osebno v Ljubljano k invalidskemu sodišču, češ, da bodo povzročili s svojo intervencijo, da bodo njihovi predmeti takoj rešeni, ali pa tudi k drugim uradom.

To je popolnoma nepotrebno in brez vsakega pomena.

Zakaj pa imamo Udruženje?

Navadno pa dotični celo niso člani, ker so skozinskoz zapuščeni in tako je tudi z njimi vred zapuščena zadeva, radi katere pridejo.

Pri invalidskem sodišču se z ustmenimi intervencijami sploh ničesar ne

opravi, ker je merodajna za vse le komisija in ne posamezni sodnik ali pa uradnik.

Kdor ima res tehtne vzroke, da se njegov predmet nujno pred vrstnim redom reši, naj prosimo pismeno in navede vzroke. Če so res upravičeni, saj so uslišani.

Taki invalidi pa se zanesejo, da bodo dobili kar denar in se potem peljali nazaj; potem pa nadlegujejo Oblastni odbor in moledujejo za podporo, češ, da se ne morejo peljati domov, ker so brez sredstev.

Ker se vsa posredovanja lahko vrše preko Oblastnega odbora, zato isti ne bo več dajal podpore prehodnim invalidom.

Naše gibanje

POZOR ČLANI IZ LJUBLJANE IN OKOLICE!

Krajevni odbor v Ljubljani je sklical vsled bodočega kongresa redni občni zbor za 17. januarja 1932 ob 9. uri dopoldne v dvorani Mestnega doma v Ljubljani.

Članstvo se opozarja, da se tega občnega zbora sigurno polnoštevilno udeležiti!

Krajevni odbor Udruženja vojnih invalidov v Ribnici na Dolenjskem voščj vsem udruženim vojnim tovarišem in tovarišicam po naši lepi Jugoslaviji »Srečno blagoslova polno Novo leto!«

Še posebno blagoslovljeno srečno Novo leto 1932 pa svojim članom in članicam. Pričakujemo ga v veseljem upanju in nadi, da nam prinese obilo blagoslova, zadovoljnosti in pomoči vsem vojnim žrtvam.

Krajevni odbor Ribnica proslavlja v bodočem letu svoj desetletni obstanek, t. j. svojo desetletnico dela v prid vojnih žrtev. Apelira in vabi vse svoje člane in članice na deseti letni redni Občni zbor, ki se bo vršil koncem meseca januarja 1932, da se ga polnoštevilno udeležijo.

Želimo, da bi bil naš občni zbor ob desetletnici najimpozantnejši, ob polni udeležbi vseh vojnih žrtev našega okraja.

Odbor.

Krajevni odbor Udruženja vojnih invalidov v Celju je na svoji 11. redni seji z dne 16. decembra 1931 sklenil sledeče:

K članku v »Vojnem invalidu« št. 11 od 2. decembra t. l. »Zadnja pot tovariša Tomažiča« izjavljamo: Krajevni odbor se brez vsake zunanje spodbude popoloma zaveda svojih dolžnosti, ter se je oficijelno po predsedniku in dveh odbornikih udeležil pogreba. — Glede venca pa obstoji sklep, da se v sedanjih težkih časih mesto venca daruje dotična vsota raje najbednejšim članom.

Za Božič se je obdarilo naše člane s sledečimi zneski — nekaj v gotovini, ostalo pa v jestvinalih.

18 podpor po 100 Din, 35 po 50 Din, 22 po 30 Din in 1 po 25 Din, skupno za 4.235 dinarjev.

Občni zbor Krajevnega odbora se bo kot običajno vršil dne 6. jan. 1932 ob 9. uri predpoldne v mali dvorani Narodnega doma v Celju.

Člani se tem potom vabijo k obilni udeležbi, da bodo orijentirani o delovanju odbora v preteklem letu in da si izvolijo zopet nov odbor.

Ptuj, Tukajšnji Krajevni odbor naznanja vsem članom in članicam, da od 23. novembra t. l. naprej ni več gospod Krušič predsednik tukajšnjega Krajevnega odbora, vsled česar tudi ni več kompetentne dajati v imenu organizacije kaka navodila in tudi ne more ničesar več podpisovati za njo; od tega dne naprej do prihodnjega občnega zbora ga zastopa podpredsednik tov. Soko Leopold, slikarski in plesarski mojster v Ptuj.

Ptuj, Tukajšnji Krajevni odbor preklicuje svojo objavo v »Vojnem invalidu« št. 11 z dne 2. decembra t. l., glede plačevanja članarine in naročnine za list po priloženih položnicah. To pa vsled tega, ker bi imeli le izdatke, a brez uspeha. Če se bo izkazalo potrebno, bomo to izvršili v januarju 1932. Da pa tega ne bo treba, pozivamo vse članstvo tukajšnjega K. O., da pride takoj po novem letu plačati članarino in naročnino za list za prihodnje leto. Če kdo ne bo mogel vsega, naj plača

vsaj naročnino za list, tako da ga ne bo treba ustaviti. Kdor bi rad plačal po ček. položnici, naj to sporoči z dopisnico, pa se mu bo ček. položnica dostavila. Kdor bo plačal po položnici članarino in naročnino, naj ne pozabi pozneje enkrat o priliki, priti v našo pisarno po članske markice (drugače pa se ne potrjuje v knjižici, kakor je mislil odbor objaviti. Op. uređ.).

Iz Ptuj. Tukajšnji K. O. prosi svoje članstvo obojega spola, ako kdo ve za kak slučaj, da je kdo izmed invalidov ali vojnih vdov naših članov v tem letu umrl, da to semkaj sporoči (ime in priimek, bivališče in dan smrti), da nam bo mogoče na prihodnjem občnem zboru o tem poročati.

Ptuj, Tukajšnji K. O. bi moral temeljem svojega proračuna za to leto, ki je bil odobren na občnem zboru 1. februarja 1931, razpolagati z gotovino 1200 Din za izredne podpore najrevnejšim članom in članicam, toda žalibog te svote ni mogel na noben način pridobiti. Vsi dohodki v tem proračunskem letu so komaj tako veliki, da se bo zamoglo kriti najpotrebnejše izdatke, t. j. najemnino za pisarniški lokal, pisarniške potrebščine, kurjavo in razsvetljavo, stroške za občni zbor, delegatske potne stroške, tajniške plače in Oblastnemu odboru za članske markice, poleg tega pa še okoli 500 Din za list »Vojni invalid« za one, ki so ga v tem letu po 6-krat prejeli, plačali pa ga še do danes niso.

Iz tega bo vsakemu jasno, da tuk. K. O. ne more letos nikomur dati podpore iz svoje blagajne. Vse to je radi tega, ker se članstvo premalo zaveda svoje dolžnosti napram svoji stanovski organizaciji in ne plačuje redno predvidenih prispevkov.

Izredne podpore, katere je razdelil tuk. K. O., so poslane od Oblastnega odbora v Ljubljani. Razdeljene so bile temeljem sklepa IV. izredne seje tuk. K. O. z dne 23. novembra 1931. Podpora so dobili sledeči: 50 Din Legvart Mirko iz Celja, član K. O. v Celju kot pripomoček k prevzetju restavracije v Vinkovcih. Po 75 Din pa: Žumar Josip, Pohorje 8; Letonja Ivan, Pohorje 7; Fuks Franc, Janežovski vrh 7; Letič Marija, Šturmovci 18; Preac Ana, Ptuj; Weisskopf Marija, Kicarij 119; Kelc Marija II., Brezovec 7 in Svenšek Terezija, Gorca 76. Po 100 Din pa: Kelc Marija I., Brezovec 18 in Erlač Terezija, Budina 58. 150 Din: Štrucl Franc, Sv. Vid pri Ptuj, po 200 Din: Vuzem Ivan, Hrastovec 4 in Soko Leopold, Ptuj.

Vsi ti so zelo revni, nimajo nobenega posestva, a imajo nepreskrbljene otroke. Vložili so prošnje že pred novim letom 1931, nekateri tudi pozneje. Sedaj bodo podpore za Božič, katere daje vsako leto ministrstvo socialne politike in narodnega zdravja. Te podpore bodo dobili le oni invalidi ali vdove, ki so brez vsakega posestva in imajo po več otrok pod 16. leti, imeti pa morajo rešenja po novem invalidskem zakonu, t. j. iz Ljubljane in iz Beograda, ali pa zadnji odrezek, za tisti mesec, v katerem se bo podpora izplačala.

Podpore potrebni se lahko prijavijo, vendar pa so sredstva majhna.

Ob novem letu 1932 želimo vsem članom in članicam, kakor tudi vsem onim, ki so na kakršenkoli način podprli tuk. K. O., srečno in veselo novo leto! Isto želimo tudi O. O. in vsem K. O. invalidskega Udruženja.

Občni zbor v Ptuj bo v petek 1. januarja 1932 ob 9. uri dopoldne v gostilni »pri Pošti«.

Ako občni zbor ne bo ob določenem času sklepčen, se bo vršil drugi eno uro pozneje istotam in z istim dnevnim redom. Dnevni red bo objavljen na občnem zboru.

Dolžnost vsakega rednega člana je, da se tega občnega zbora gotovo udeleži. — To je redni občni zbor.

Vsak član ali članica mora prinesiti seboj člansko knjižico. Kdor pa je nima, se bo že konstatiralo, dali je član ali ne.

Poizvedba. 50% vojni invalid Burjak Janez iz Brebovnice 23, občine Trata nad Škofjo Loko, naproša vse vojne invalide, kakor tudi krajevne odbore, če je komu znano, ako je služil pri 7. lovskem bataljonu leta 1915, novembra, na Dobrdo, da je bil Burjak ranjen. On potrebuje priče. Na vernih duš dan je šel na fronto in je bil ranjen 9. novembra. Tam je bilo več Slovencev, in sicer neki Golob iz Novega mesta, s katerim sta bila skupaj v bolnici, eden iz Rakitne, ki pa je po imenu neznan, in Jože Trnivec iz Polhovega gradca, ki je sedaj tudi neznan. Če je komu kaj znano, naj sporoči proti odškodnini na gornji naslov ali pa na Krajevni odbor v Žireh.

Zahvala: Vojni invalid Kranjčič Vincenc, iz Globokega, se lepo zahvaljuje Oblastnemu odboru za podporo 100 Din.

Zapisniki iz občnih zborov naj se pošiljajo takoj v par dneh po občnih zborih Oblastnemu odboru, da bodo mogoče tudi objave v listu. Ker bodo občni zbori vsi tekom meseca, bodo morala biti poročila zelo kratka. Letos je treba delati zapisnike v 3 izvodih (enega zase v knjigo, enega za Oblastni in enega za Središnji odbor).

Kako se potrjuje plačilo članarine? Večkrat se vidi, da imajo člani v članskih knjižicah samo pismeno potrjeno, da je plačana članarina. To pa ni pravilno. Članarina se potrjuje samo z markicami. Nekateri Krajevni odbori ne naroče markic z ozirom na 20% odteg-

ljalj. To je po pravilih in se mora držati. Navadno potem člani trpe škodo, ker se podporni fond deli samo po rednih članih. Čeprav so redno plačali članarino, pa zanj niso bile kupljene markice, zato se za dotične sploh ne ve, da so člani? Članstvo naj torej samo zahteva markice pri plačilu članarine. Krajevni odbori pa naj sedaj ob novem letu in ker na občnih zborih plačuje mnogo članov članarino, naroče pravočasno markice pri Oblastnem odboru.

Jako koristno je, ako pristopate k društvu Ljudska samopomoč v Mariboru, ker je to za revne družine jako ugodno, da dobe po smrti, ko ni nobenega denarja za najmujeje, izplačano zavarovano vsoto brez odbitkov. Plačila pa so vsakemu mogoča in je tudi čakalna doba do popolne vsote kratka. Med čakalno dobo pa se v slučaju smrti tudi plača kot podpora primerni procent zavarovalnine. Kdor želi biti član, naj se oglasi pri tov. Tomcu Stanku v Ljubljani, pri Oblastnem odboru, pismeno ali ustmeno.

POMAGAJTE OBJAVLJATI V NAŠEM LISTU.

V vsakem kraju se godi kaj novega pri naših članih, ali so smrtni slučaji, ali se komu zgodi krivica, nesreča ali sreča? Vse to bi morali naši člani in članice sporočiti uredništvu lista »Vojni invalid«, ali Oblastnemu odboru, da objavi.

Na ta način bi naš list prinesel še veliko več vsestranskih zanimivosti, pa tudi slučajev iz invalidskega življenja, za katere je dostikrat koristno, da pridejo v javnost. Tudi z inserati se naš list lahko zelo podpre, potrebno pa bi bilo vsekako objavljati posmrtne parte po umrlih članih in članicah. Društveno glasilo mora vendar tudi to prinašati, ker je pri vseh stanovskih organizacijah tako. Zato ob novem letu prosimo vse člane in članice, da naj dopisujejo listu, čeprav po domače poljubno, ker potem že uredništvo pravilno sestavi.

Raznoterosti

ODGODITEV RAZOROŽITVENE KONFERENCE?

Dne 2. februarja 1932 bi se morala sestati mednarodna svetovna razorožitvena konferenca. Ponovno se je naglašalo, da je konferenca neodložljiva. Vendar pa so tajne sile na delu, ki hočejo doseči odgoditev. Na konferenco so povabljene vse države, to je poleg 56 držav, ki so članice Društva narodov, zlasti Rusija, Zedinjene države in druge. Konferenca bo največja mednarodna konferenca in tudi najvažnejša. Če se na tej konferenci ustvarijo tudi le resni mednarodni temelji, na katerih naj se zgradi tako zvana »mednarodna varnost«, bi bil to velik uspeh konferen-ce. Nedogledne bi pa tudi bile gospodarske koristi, če bi konferenca sklenila razorožitev.

RAZPIS VOLITEV V JUGOSLOVANSKI SENAT.

Kralj je podpisal ukaz o volitvah v senat, ki se bodo vršile v nedeljo, dne 3. januarja 1932, za dobo šestih let. V senat se deloma volijo senatorji, deloma jih imenuje kralj. Prvo sejo bo imel senat dne 11. januarja 1932.

Poslanci narodne skupščine, ki so bili izvoljeni na kandidatni listi predsednika vlade v dravski banovini dne 8. novembra, so: dr. A. Kramer, I. Urek, R. Pustoslemšek, A. Hajdinjak, A. Cerar, I. Pucelj, J. Barle, A. Drmelj, K. Gajšek, Al. Pavlič, dr. St. Rapé, M. Mravlje, A. Koman, J. Zemljič, dr. Lj. Pivko, A. Krejči, J. Benko, A. Klinc, ing. F. Pahernik, L. Petovar, I. Mohorič, dr. B. Vošnjak, I. Prekoršek, D. Makar in V. Spindler.

Odstavljeni goriški nadškof dr. Fr. Sedej je dne 28. novembra umrl. Nadškof je bil na pritisk fašizma z dovoljenjem Vatikana odstavljen komaj pred enim mesecem.

Serum proti zastrupljenju krvi. Sloviti raziskovalec raka profesor Freund na Dunaju je poročal na seji društva zdravnikov, da je serum iz krvi zdravih ljudi dober pomoček proti zastrupljenju krvi. Freund je svoj serum poizkusil pri dvanajstih ženah z nevarno zastrupitvijo krvi, od katerih je samo ena bolnica umrla. Ti slučajji so bili sicer brezupni. Pri manj nevarnih zastrupitvah je pa bilo zdravljenje vobče uspešno.

Pet delovnih dni ali šesturnik. Poseben odsek mednarodnega urada dela, se- stoječ iz treh zastopnikov vlad, delodajalcev in delojemalcev, se bavi s problemom nezaposlenosti.

Ravnatelj mednarodnega urada dela Albert Thomas je izdelal poročilo. Zbrano gradivo dokazuje, da je v vseh industrijah nezaposlenost. Ravnatelj Thomas pravi, da more biti najuspešnejše sredstvo proti sedanji gospodarski krizi uvedba petdnevnega tedna ali pa uvedba šesturnega delovnika. — Odsek razpravlja o tem predlogu ravnatelja te dni. Pokazala se bo resnost borbe proti krizi. Seja bo trajala tri dni.

Največjo tovarno vagonov snujejo v Rusiji. V početku bodočega leta sklenejo v Rusiji zopet nov petletni gospodarski načrt. V tem načrtu je tudi velika tovarna vagonov po ameriškem sistemu. Tovarna bo dovršena leta 1933 ter bo izdelala vsak dan 167 vagonov. To bo največja tovarna vagonov na svetu.

Kako se ljudje ubijajo. Kako se ljudje dandanes ubijajo z jezo, skrbjo in ljubosumnostjo, potem, ko jih je medicinska veda rešila iz krempljev masnih bolezni in nategnila njihovo povprečno življenje na 58 let, je te dni razložil dr. George W. Crile iz Clevelanda v kolegiju kirurgov v Newyorku. Dr. Crile je govoril, kako emocija (čustvenost) umičuje ljudi v moderni civilizaciji. Medicinska veda je v zadnjih sto letih popolnoma ustavila nalezljive masne bolezni (bubonska kuga, kolera, koze itd.) in s tem je zelo podaljšala povprečno človeško življenje, ni pa še ustavila individualnih bolezni, ki izvirajo iz infekcije in človeške notranjosti. Zanj se posledice temperamenta. — »Odrasli ljudje danes zbolijo največ radi infekcije in vsled prevelike emocije,« je rekel dr. Crile. »Narava sama pobija infekcijo s povečanjem kemične aktivnosti v telesu, s tem se pa tudi večja napetost, ki lahko škodi v splošnem. Razdraženost (jeza, strah, skrb, mržnja, ljubosumnost itd.) vpliva na sleherni stanicu telesa. Nekateri organi so preveč stimulirani, drugi pa paralizirani; vsi so iz reda. V tem stanju se lahko pojavijo težke bolezni, na primer na živcih in srčna hiba. Vse masne bolezni so danes pod kontrolo, toda omenjene individualne bolezni mora vsakdo odbijati sam.«